

ABONY

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egészévre	10 korona
Fél évre	5 korona
Negyedévre	2 50 korona
Egyes szám ára	20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

TEMESKÖZY GERZSON

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint előfizetési és hirdetési díjak közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők.
— Nyilttér sora 1 korona. —

Még egy pár komoly szó!

Adakozzunk, gyűjtsünk, segítsünk — ezek és hasonló jelszavak hangzanak ma mindenfelé, ha nem is oly sűrűn, mint a háború kitörésekor — és ha figyelemmel kísérjük az egybegyűlt adományokat, fájó szívvel látjuk, hogy mily nevetésese a kicsiny összeg, mellyel egy vesztett háború okozta ezernyi nyomoron akar a társadalom enyhíteni.

Ha most már azt keressük, hogy ki ennek az oka, úgy hamarosan rájövünk, hogy eltekintve az elfásultságtól, eltekintve attól, hogy a mindennapi élet egyre fokozódó bajai közt mindenki elsősorban magáért aggódik és eszébe sem jut szerencsétlenebb embertársával törődni, mondom, ha ettől el is tekintünk — szemünkbe tűnik, hogy a bizalmatlanság az, amely sokakat visszatart az adakozástól.

A négy és fél éves háborúban annyit és oly sok féltre gyűjtöttek és a legtöbb gyűjtésnél sajna kiderült, hogy az egybegyűlt adományoknak legnagyobb része nem arra a célra fordított, amelyre szánva volt, hanem elvetemedett egyének piszkos magán céljaira — hogy ma — nem csodálkozhatunk azon, ha a társadalom elzárkózik mindenféle gyűjtés elől.

A másik hiba meg ott van, hogy olyan rendszertelenül folyik e segítyezés, hogy az kap és tán többször is, aki jobban tud lármázni és az, akinek a legjobban volna rá szüksége sokszor nem is tudja hová forduljon segítségért és továbbra is a legnagyobb nyomorban szenved.

Az igazi szegénység és nyomor a falak közt vonul meg és az igazán szegény nem viszi nyomorát a piacra, hogy mint vásári árus mutogassa.

Éppen azért elengedhetetlen feltétel ahhoz, hogy a segítyezés iga-

zán áldásos működés legyen, az egész egységesen szervezni. Egyesüljenek a különböző jótékony egyesületek, alakuljon egy népjóléti bizottság, mely teljesen függetlenül a politikától — függetlenül, hogy nemzeti tanács vagy más közigazgatási formáció intézi a község ügyét, egyedül és kizárólag azzal foglalkozzék, hogy a nyomort enyhítse.

Ebben a népjóléti bizottságban kell hogy együtt működjenek miúgy azok, akik hivataluknál fogva a legjobban tudják és látják, hogy hol égető a nyomor, ilyenek a tanítók, a papság, az orvosok; kell hogy képviselve legyenek a társadalom összes rétegei. Szervezni kell a segélyactiót, felkutatni-felkeresni az igazán nagy nyomorban levőket és igazságosan mérlegelni, hogy hol mit és mennyit kell nyújtani.

És ha a közönség látja, hogy a segélyactió nemcsak megbízható, hanem hozzáértő bizottság kezében van, akkor meg vagyok győződve, hogy városunk minden egyes tagja szívesen hoz bármily nagy áldozatot, csak hogy a háború okozta nagy nyomoron — valamelyest is segítve legyen.

Dr. P. M.

Tanárok, tanítók politikai jogainak teljes függetlensége.

Értesitem tankerületem tanári és tanítói karát, mikép a vall. és közokt. Miniszter ur 1918. évi december hó 21-én 15433. sz. alatt hozzám a következő rendeletet intézte: „Amidőn a népkormányban a vallás- és közoktatásügyi kormányzati ágazat vezetését magamra vállaltam, tettem ezt azzal a mélyszégy meggyőződésből eredő szilárd elhatározással, hogy a reám hárult feladathoz hiven, a rendelkezéseimre bocsátandó eszközök jól megfontolt felhasználásával kulturánkat a hirtelen változott viszonyok kereteiben a legfontosabb tényezővé fejleszteni és egyszersmind arra is fogok törekedni, hogy a kultura munkásainak anyagi és erkölcsi érdekei bennem a kiszámítható

végletekig előmozdítójukat és oltalmazójukat találják.

Szakítani kívánok tehát a multban annyira panaszt, szinte az érzéketlenségig menő szükkeblüsséggel anyagi ellátásuk tekintetében és ugyancsak szakítani kívánok minden korlátozással, amely elhatározásukat akár társadalmi elhelyezkedésük, akár politikai magatartásuk tekintetében a legtávolabbról is befolyásolhatná.

Mindennek nyomatékos hangsúlyozását azért látom szükségesnek, célszerűnek és fontosnak, mert a mostani időkben az immár korlátlan egyesülési szabadság védelme alatt sűrűn keletkező szervezetek érdekképviseletek, néptanácsok és egyesületek nem egy esetben igyekeznek olyan látszatot kelteni maguk felől, mintha a kormány szándékait, vagy megbízatásait képviselnék, ami által még a tisztán iatokat is politikai elhatározásukban tétovázókká, majd pedig közömbösekké teszik, holott sem én, de a kormány egyik tagja sem kíván akár a tisztviselőre, akár a tanítóra oly irányban hatni, hogy politikai meggyőződésének minden aggodalmaskodás nélkül, legbátrabban és teljes függetlenséggel kifejezést ne adhasson.

Abban a reményben, hogy ezen kijelentéseim minden egyes tanárban és tanítóban teljes megnyugvást keltenek, csak arra kérem őket, hogy különösen a most közeledő választásokat megelőző mozgalmakban és akciókban immár és ezennel is megengedett résztvevésük által a tanítás munkája fennakadást, vagy rövidséget ne szenvedjen.

Erről tankerületem tisztelt tanári és tanítói karát szíves tudomás végett értesitem Kecskemét. 1919. január 2.

Rhédei János s. k.

népköztársasági tanfelügyelő.

Népmozgalmi adatok:

Mult évben városunk területén a születések száma 322. (előző évben 338.) Fiú 165. leány 157 (m. é. 177 illetve 161.) R. kath. 277. (m. é. 303) ref. 37. (m. é. 32.) g. kath. 3 (m. é. 1) ág. ev. 1. (m. é.) izr. 9 (m. é. 0.) Halva született 15. (m. é. 13.) Törvénytelen 26. (m. é. 19.) Születési évében elhalt 49. (m. é. 38).

Házasság kötött 118. (m. é. 71.) R. kath. párok között 89 (m. é. 50.) ref. párok közt 8. (m. é. 3.) izr. párok közt 5. (m. é. 2.) Vegyes házasság kötött 16. (m. é. 16.) g. kath. férfi ref. nővel 1. (megegyezés az anya vallására.) ref. férfit r. kath. nővel 7. (megegyezés az atya vallására 4. az anyáéra 1. esetben.) rkath. férfi ref. nővel 4. (meg-

egyezés az atya vallására 1 az anyáéra 1 esetben) rkath. férfi ág ev. nővel 1. (meg-egyezés az atya vallására. ág. ev. férfi rkath. nővel 1. ref. férfi ág ev. nővel 1. (megegyezés az atya vallására,) ref. férfi izr. nővel 1 (megegyezés az atya vallására.) özv. férfi özv. nővel 11, özv. férfi hajadonnal 3. özv. férfi elvált nővel 1. nőtlen férfi elvált nővel 1. nőtlen férfi özv. nővel 1. Vidékre vittek 19. menyasszonyt, hoztak 5-öt.

Elhalt 486 egyén (m. é. 419. Finemű 256 nő 230. R. kath. 396. (m. é. 346) ref. 67. (m. é. 58) ág. ev. 2. (m. é. 2). g. kel. 8. (m. é. 2) g. kath. 1. (m. é. 1.) izr. 11. (m. é. 9.) paptista 1. (m. é. 1.

Elháltak spanyol betegségben 118. Tüdő gümőkórban 54. Aggaszályban 53. Veleszületett gyöngeségben 27. Tüdőlobban 21. Bélhurutban 17. Görcsökben 14. Kanyaróban 12 Veselobban 12, Szivizom elfajulásban 11. Szivbillentyű elégtelenség folytán 7. Érelmeszesedésben 6. Roncsoló toroklobban 6. Szivszélhüdésben 9. Gyomorrákban 4. Hasi hagymázban 3. Agyonütöttek 1 embert, agyonlőttek 4-et, megfojtattott 2 gyermek. Megégett 1. Onkéseles folytán meghalt 1. Lugmérgezés folytán meghalt. 1. Onakasztás folytán 2.

Hősi halál elanyagönyveltetett 53. (m. é. 69. 1916. évben 48. 1915. évben 33. összesen: 203.) Az 53 közül. R. kath. 45. ref. 4. gkath. 2. g. kel. 1. izr. 1.

Temesközy Gerzson
állami anyakönyvvezető.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Szabados Béla eljegyezte f. hó 12-én Tóth Esztikét Czeglédről.

— **Jótekonyság teréről.** Egy szerény tisztviselő 100 koronát juttatott hozzáunk szegény de szerény hadiözvegyek és árvák javára olyan feltételek mellett, hogy azt diszkreció mellett mi adjuk ki olyanoknak, akik képtelenek tolakodni, másokon keresztül gázolni és szégyenlik nyomoruságukat. A nemes intenciónak megfelelően, egy philantropf barátunk bevonásával használtuk fel az összeget, küldőjének pedig mi tolmácsoljuk a segélyezett háláját.

— **Szegényeinkért.** Gróf Keglevich Gábor és neje kastélyuk parkjából kiszedették a sok szép lombos fákat, melyek több mint félszázada árnyalták be a park útait s kiosztották 60 nélkülvő szegény családnak. Megkell jegyeznünk, hogy többet már nem adhatnak, de nem is kívánható. Ezenkívül 1000 koronát adtak át a Nemzeti Tanácsnak szegényeink segélyezésére.

— **Elszámolás.** 1918. dec. 28-án megtartott cabaréval egybekötött teaestély tiszta jövedelme 1832 K 70 fill., mely összeg a Nemzeti Tanácsnak átadatott. Felülfizettek: Lavatka Gyula 100 K. Lévy Mihály, Fábrián István 50—50 K. Dr. Gróf Ignác 45 K. Deuts Ignác, Teszáry László, Piros Jenő, Dr. Szentkirályi István, Eckstein Ignác, Háy Endre hdgy. 40—40 K. Havas Samu, Müller Mór, Gelcz Lipót, Vámos Izidor 30—30 K. Norman Géza 25 K. Perényi Mór és neje, Piniér Gyula, Tantossy Kálmán, Dr. Gergely Arnold, Norman József, Norman Samu, Havas Ignác, Kapala Gyula, Abonyi Közgazdasági bank 20—20 K. Király Sándor hdgy, N. N. Schvarcz Antal, Hajnal Margit, Holecz Imre, Temesközy Gerzson, Pick József, Gáspár Pál 15—15 K. N. N. Babiák Olga, Bogyó István, Veverán

István, Király Ferenc, Vadász Izsák, Béky Endre, Kássa Béla, Ditz Ferenc, Miksa Oszkár, Havas Gyula, Simonyi Lajos Brösztel Endre, Göndös hdgy. Véli Miksa, dr. Szöllősi Mihály Várady Jánosné, Révész Gyuláné, Szücs István, Kiss Zsigmondné, Eötvös testvérek, Eördögh tiszthelyettes, Pick Adolf 10—10 K. N. N., Brück Adolf ifj. Teszáry László Rossenzweig Jakabné, dr. Révész Géza, Kiss Ferencz, Sipos Mária, Rupp László, Kulcsár Illés, Khorn Pál, Laug Vilmos, Weisz Sándor, Kássa Gyula Gerl Árpád Dobozy Kálmán, Normann István, Kollár Béla hdgy, Hóda Sándor, Papp Sándor, Pongrácz Béla, özv. Battik Miklósné, dr. Pfannenwald Mátyás hdgy, Róth Lajos, Wiener Ida, Abonyi László, Staub Endre. Kiss Antal, Lukács gyógysz. Rimmer János 5—5 K. Orbán Elek 4 K. N. N. 1 K.

Rendezőség.

— **Busztin Dezső** zeneiskoláját, a Polgárikör kistermében megnyitotta, kéri a t. közönség szives pártfogását.

— **Táncmulatság.** Az „Abonyi Iparos Ifjuság Onképző-Egylete“ f. hó 26-án az Ipartestület helyiségében az Onképzőkör alapja javára zártkörű *táncmulatságot* rendez. Kezdeté este 7 órakor. Felzflizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Szarvák István és Gazsovcics Imre** által f. hó 5-én a szegények javára rendezett táncmulatság tiszta jövedelmét, 188 koronát átadták a Nemzeti Tanácsnak, melyhez felülfizetéssel járultak: Fábrián István 46 K, Szöllősi Mihály, ifj. Teszáry László zászlós 16—16 K, Szánthó György, Kostyán József, Dr. Pfannenwald Mátyás, Teszáry László, Brug 10—10 kor. Imrek Sándor 8 K, Márkus István, Molnár Vincze 4—4 K, Mészáros István 2 K, Antal Péter 1 K, melyekért hálás köszönetüket fejezik ki a rendezők.

— **A takarmány.** X. Y. jómódu magyarra rá szaporodtak a jószágok, a forradalom a tetejébe lekanyarított árából egy jó csomót, takarmány nincs. Eh van másnak és egy szép éjszaka elemelt 6 kúp szarat egyik polgártársunk földjéről. Ez se volt rest, a nyomon utánna ment s szerencsésen oda is érkezett, ahová a szarat betakarították. A gazda tagadta ugyan, de az orosz cseléd bizony kivágta az igazat s a vége az lett, hogy a szarat vissza vitték, 200 kor. büntetés pénz pedig a szegényeknek jutott. Az ügy lebonyolítása derék nemzetőreink érdeme.

Béky Endre

tanár lakása, mely áll 3 szoba, fürdő szoba, 10 méteres üvegezett verenda, konyha és 3 kisebb szobából, tyuk és sertés óllal, 1000 □-öl kerttel, 150 gyümölcsfával, 250 □-öl szőlővel, villanyvilágítás és vízvezetékkel eladó.

Árverési hirdetmény.

Az abonyi polgári olvasó kör tulajdonát képező, a nagyvendéglő udvarán lévő kuglizó faépület anyaga f. hó 21-én kedden d. e. 11 órakor nyilvános árverésen elfog adatni. — Venni szándékozók meghivatnak.

Ertesítés.

Tisztelettel értesitem a közönséget, hogy **fuvarozási vállalatomat** megkezdttem. Bármilyen fuvarozást elvállalok és a legmérsékeltebb árban eszközölöm.

5—10

Kiváló tisztelettel
Guttman József.

Telefon: 71.

H. sz. 71.

Egy jókarban levő cimbalom megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Ertesítés.

Tisztelettel értesitem a háztulajdonos és építető közönséget, hogy mindennemű tetőfedéseket elvállalok, u. m. pala, cserép, kátránylemez fedését. Állandó pala és cserép raktáron van. A legjobb műpala és cserép nálam kapható jutányos áron. Javításokat úgy pala, mint cserép tetőknél pontos és lelkiismeretesen teljesítek, jutányos ár mellett.

Becsés pártfogást kér

Bulyovszky Dániel
Czegléd, Herczeg-u. 31.

Első Keresztény Temetkezési vállalat.

Szent István-tér 2 sz. (kaszárnya épület.) Ajánlja temetkezési kegyelet cikkeit: ércz és más nemű koporsóknak, kőkereszteknek, arany és ezüst felírásu koszorú szalagoknak, — a háborus viszonyok ellenére is a legjutányosabb és legjobb kiszolgálás mellett.

A gyászokcsiba a vállalat díjtalanul

saját fogatát bocsátja tisztelt ve-
vői rendelkezésére.

Uránia

mozgó színházban
ma előadásra kerül

Szőke zsidóleány

filmdráma 4 felv.

Kezdeté d. u. 4, este 6 és 8 órakor.

Helyárak: Páholyülés 3 kor, fenntartott hely 2 kor. 50 fillér, I. hely 2 kor. II. hely 1 kor. 50 fill. III. hely 1 kor. Gyermekek-
gyek érvénytelenek.